

KALLIO

peruspalvelukuntayhtymä

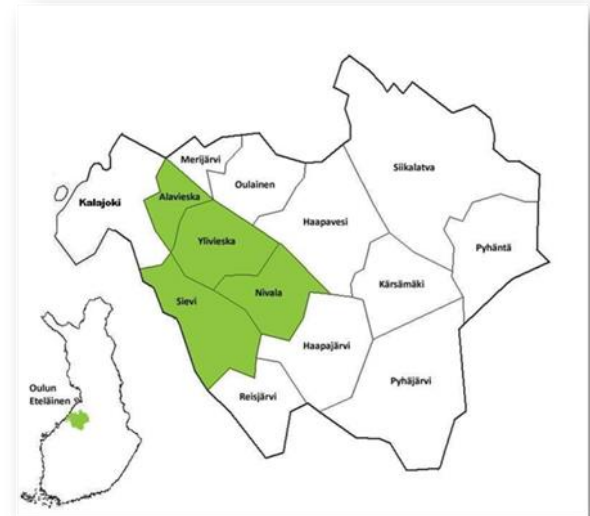
MAITOKOULUTUS 23.112022 TUOTEVALVONTA& MAATILAT

Maitoalan koulutus valvojille, yrityksille ja maataloille

Maitotilojen valvonta käytännössä

ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

- Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
 - Ympäristöterveydenhuollon johtaja
 - 4 terveystarkastajaa
 - 7 praktikkoeläinlääkärää
 - 1,5 valvontaeläinlääkärää
- 167 maitotilaa
- Ternimaidon ja raakamaidon suoramyynti vähäistä
- Tiloilla käytettävä vesi kunnallisen vesilaitoksen tai vesiosuuskunnan toimittamaa talousvettä

Maitohygieniatarkastukset

- Alkutuotannon valvontaa, joka on toimijoille maksutonta
- Valvonnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja Ruokaviraston Oiva-arviointiohjeita *
 - Arviointi asteikolla A, C, D
- Suurin osa tarkastuksista tehdään valvontasuunnitelman perusteella, ilman epäilyä laiminlyönneistä
 - Ruokaviraston ohje: 5 vuoden välein
 - Raakamaitoa myyville tiloille tarkastuksia tehdään tiheämmin (riskiperusteisuus)
- Maidontuotantotiloja valvoo kunnan virkaeläinlääkäri, käytännössä valvontatoimet on tarkoituksenmukaista keskittää valvontaeläinlääkärille
 - Myös praktikoiden on hyvä olla selvillä perusteista
- Epäkohtia havaittaessa toimijalle annetaan korjauskehoitus määräaikoineen
- Uusintatarkastuksella varmistetaan, että epäkohta on korjattu
- Tarvittaessa ryhdytään hallinnollisiin pakkokeinoihin (määräykset, kiellot)
- Tarkastuksella edetään puhtaista tiloista likaisiin, kaikki tilat käydään läpi

*<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/ohjeet/alkutuotanto/>

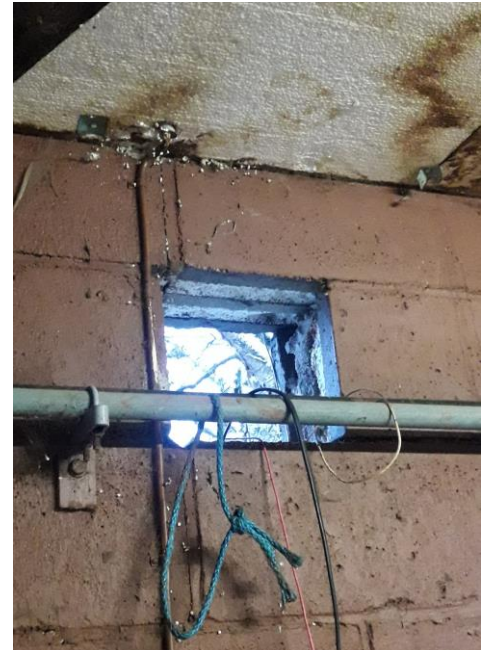
Kirjanpidot

- Sähköisistä järjestelmistä esitetyt kirjaukset OK, ei ole pakko olla paperisena
- Maidon laatutiedot vuoden ajalta
 - Solut, bakteerit
- Maidon lämpötilat vuoden ajalta
- Kirjanpito tutkimustuloksista
 - Utaretulehdusnäytteet, tehdyt jäämätetit
- Kirjanpito lääkityksistä
- Vesinäytteiden tulokset
- Omavalvonnan kuvaus
 - Kirjallinen kuvaus ei välttämätön
- Raakamaidon / ternimaidon luovutukseen liittyvä kirjanpito ja kuluttajille annettava ohjeistus (riippuen luovutetun raakamaidon määrästä)

Maituhuone

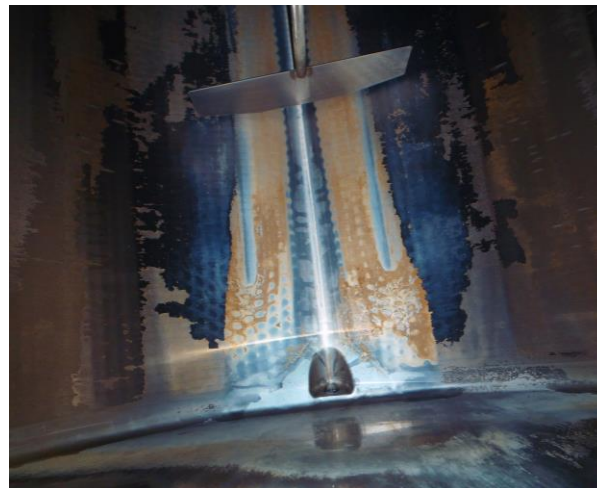
- Erotettu eläintiloista ja muista likaisista tiloista
 - Seinä, ovi tai muu vastaava suoja välissä, ilmavirta maituhuoneesta poispäin
- Puhdas ja siisti
- Tavarat hyvässä järjestyksessä
- Suojattu haittaeläimiltä
 - Tiiviit rakenteet, verkot ikkunoissa ja tuuletusaukoissa, tiiviit, kiinni pidettävät ovet.
 - Lisäksi tarpeen mukaan loukut, pyydykset, myrkkysöyttäatikat ja kärpäspaperit.
- Ei jätteitä eikä vaarallisia aineita

Lypsy ja maidon käsittely

- Lypsypaikka
 - Puhdas ja siisti
- Ehjä, hyväkuntoinen lypsykone
 - Testaus tarpeen mukaan ja säännöllisesti
- Maidon kanssa kosketuksissa olevat pinnat
 - Ehjät ja helposti puhdistettavaa, sileää ja elintarvikekäyttöön soveltuvaa materiaalia
- Hyvä lypsyhygienia, maidon laadun tarkkailu
 - Keskustellaan lypsyrutiineista
- Puhtaat eläimet, puhtaat vetimet, utareet ja niiden lähialueet
- Sairaiden ja lääkittyjen eläinten lypsäminen erilleen, antibioottivahinkojen ehkäisy
- Mahdolliseen raakamaidon / ternimaidon myyntiin liittyvät käytännöt

Lypsyeläimet

- Terveet, puhtaat eläimet
 - Tärkeää eläinsuojelullisesti ja elintarvikehygienian kannalta
 - Etenkin automaattilypsytiloilla eläinten puhtaus välttämätöntä
 - Valuttelevat, ripuloivat ongelmallisia
- Sairaot eläimet erillään terveistä ja sairaiden asianmukainen hoito
- Eläintaudeilta suojautuminen!

Eläintilat

- Tilat ehjät, puhtaat ja siistit
- Ei jätteitä, roskaa tai romua
- Haittaeläimet kurissa
- Myös ulkotarhat ja laitumet kunnossa

Rehujen säilytys

- Rehujen säilytystilat käyttötarkoitukseensa soveltuvat, riittävät ja puhtaat
- Rehujen säilytys niin, etteivät haittaeläimet pääse niihin käsiksi
- Ei turhia tavaroita, ei houkutus- ja piilopaikkoja haittaeläimille
- Ei jätteitä eikä vaarallisia aineita, jotka voisivat pilata tai saastuttaa rehuja

Yleisimmät epäkohdat hygieniatarkastuksilla

- Eläinten puhtaus
- Rehuvarastojen järjestys ja siisteys
 - Ylimääräistä, myös käytöstä poistettua tavaraa nurkkia myöten
 - Lattialla viljaa ym. rehua houkuttelemassa haittaeläimiä
 - Ongelma tautisuojausten, etenkin jyrksijäkontrollin kannalta – ruokaa ja piilopaikkoja jyrksijöille
- Ei sopivia ja siistejä varastotiloja kaikelle tavaralle
- Puutteita kirjanpidossa
 - Lääkekirjanpito
 - Kirjanpito tutkimustuloksista
- Maitohtuoneiden avoimet ovet ja ikkunat
- Kuluneet lattiat, joihin kertyy likaa
- Lypsykoneen huolto ja testaus tekemättä vuosien ajan
- Raakamaidon myyntiin liittyviä vaatimuksia ei ole noudatettu

HUOM: Osa tarkastuksella havaituista epäkohdista / laiminlyönneistä voi johtaa tukiseuraamuksiin. Perustarkastusten laajentaminen ehdollisuuden valvontoihin on aluehallintoviraston vastuulla. Kunnan viranomaisten tulee tehdä tarkastuksiin liittyvät asiakirjat riittävän tarkasti, jotta laajennuksia ehdollisuuden valvontoihin voidaan AVI:ssa tehdä.

Yhteystiedot

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen

Tasangontie 21

84100 Ylivieska

paivi.pyykonen@kalliopp.fi

p. 044-419 5026

www.kalliopp.fi